

Et mislykket Mesterværk

Carl Th. Dreyers „To Mennesker“ vistes i Søndags for første Gang i Danmark.

Carl Th. Dreyer instruerede i 1945 i Sverige „To Mennesker“ for et svensk Selskab. I Søndags vistes den for første Gang her, men Besøget var ringe. Den svenske Fiasko holdt selv „Dansk Filmsamfund“s Publikum borte.

En ung Biokemiker kompromiteres, da han beskyldes for at have plagieret en Kollegas Disputats. Filmen igennem (bortset fra een Sekvens) befinder vi os i Biokemikerens Lejlighed med ham og hans Kone, — de to eneste Personer i Filmen. Han er slaaet ud af Skandalen, men faar saa at vide, at Kollegaen har begaaet Selvmord. Den unge Mand faar Tilbud om en Stilling i Lausanne, men Kollegaen har ikke begaaet Selvmord, han er blevet myrdet. Mistanken vil falde paa Kemikeren. Tilfældigt finder han et Brev til sin Kone fra den døde Kollega. Hun maa sige Sandheden, har været den Dødes Elskerinde og dræbt ham, da han vilde ødelægge hendes Mands Karriere og derefter gifte sig med hende. Begge tager til Slut Gift.

Filmen rummer utallige psykologiske Nuancer og mange fine Perspektivdrejninger. Hele Tiden sidder man i den Uvished, der er Livets egen, en Gadeplakat, et Brev sender overraskende nyt Lys ind over de to Mennesker.

Lidelse og Angst er som saa ofte for hos Dreyer Temaet, — Formen er et dristigt Eksperiment. Dreyer giver i denne Film — som Chaplin — Afkald paa Kameraets uhemmede Bevægelighed. Stuen bliver som et Univers, og Nærbillederne og Optagelserne af de to Menneskers Bevægelse i dette Rum faar dybtgaande og indtrængende Spænding. Symbolsk bliver deres Isolation i Ly af Kærligheden, der splintres af en brutal Omverden, som naar dem gennem Opringninger og Gadelyde, — en Hund gør fjernt, da de to Mennesker kommer til at tænke paa, at Morderen eftersøges af Politihunde. Lignende allegorisk Værdi har et Billede af Radioens Skalaviser, der indstilles

paa Lausanne, — Drømmen og Lykken, der aldrig realiseres.

Naar Filmen alligevel er „et mislykket Mesterværk“, skyldes det ikke Dreyer. Den enkelte Sekvens, der bryder Kontinuiteten, er sat ind uden hans Vidende, og han blev nødt til at bruge andre Skuespillere end dem, han ønskede. Dreyers Manuskript viser tydeligt, at Lægen er tænkt som en idealistisk ung Mand, og det er Georg Rydeberg ikke. Langt bedre er Wanda Rothgart.

Et mislykket Mesterværk, der var lykkedes, om Kunstneren havde haft frie Hænder. eu.